

NOVA UREDBA O TAKSI ZA OBREMENJEVANJE OKOLJA ZARADI UPORABE MAZALNIH OLJ IN TEKOČIN

Pojasnilo DURS, št. 42909-7/2004, 8. 9. 2004

V Davčnem biltenu smo v mesecu maju pojasnjevali spremembe Uredbe o taksi za obremenjevanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin, ki so bile objavljene v Uradnem listu RS, št. 46/04. V mesecu septembru pa je bila, v Uradnem listu RS, št. 97/04, z dne 3. 9. 2004, objavljena nova Uredba o taksi za obremenjevanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin, ki je začela veljati naslednji dan po objavi, to je 4. 9. 2004. Z dnem uveljavitve je prenehala veljati Uredba o taksi za obremenjevanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin (Uradni list RS, št. 2/02, 20/02 in 46/04).

Obveznost, zavezanec in osnova za plačilo takse

V 5. členu uredbe je določeno, da obveznost za obračun takse nastane, ko je mazalno olje prvič dano v promet, če gre za proizvodnjo, oziroma ob pridobitvi mazalnega olja iz druge države članice EU oziroma ob uvozu mazalnega olja iz tretjih držav.

Zavezanec za obračunavanje in plačevanje takse je:

- proizvajalec mazalnih olj (v nadaljnjem besedilu: proizvajalec),
- oseba, ki zaradi opravljanja svoje dejavnosti pridobi mazalna olja v drugi državi članici EU in jih vnese na ozemlje Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: pridobitelj mazalnih olj),
- uvoznik mazalnih olj (v nadaljnjem besedilu: uvoznik).

V 6. členu uredbe je določeno, da je osnova za obračunavanje takse masa mazalnega olja, izražena v kilogramih. Za preračun prostorninskih enot v masne se za vsa mazalna olja po tej uredbi uporablja faktor 0,9.

Taksa se plačuje v višini, ki znaša:

- 50 odstotkov osnove iz prejšnjega odstavka za mazalna olja drugega razreda,
 - 100 odstotkov osnove iz prejšnjega odstavka za mazalna olja prvega razreda.
- Višino takse za enoto osnove za obračunavanje takse določi Vlada Republike Slovenije s sklepom. Do sprejema sklepa se za znesek takse uporablja znesek iz Sklepa o znesku takse za obremenjevanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin (Uradni list RS, št. 3/03), tako znaša taksa 38 tolarjev za kilogram mazalnih olj in tekočin.

Oprostitve

Oprostitve so določene v 4. členu:

»Taksa se ne plačuje za uporabo mazalnih olj, če so namenjena kot surovina za proizvodnjo drugih mazalnih olj ali so kot proizvod namenjena za mehčanje materialov in po uporabi ostanejo v teh materialih.

Za mazalna olja po tej uredbi se ne štejejo tista mazalna olja, ki so rastlinskega ali živalskega izvora, ali mešanice mazalnih olj z olji rastlinskega ali živalskega izvora, če je biološka razgradljivost njihovih osnovnih sestavin in dodatkov najmanj 60 %, določena s preskusno metodo iz standarda OECD 301, oziroma najmanj 80 %, če se biološka razgradljivost določa s preskusno metodo iz standarda CEC-L-33-A-93.

Standarda za preskusno metodo iz prejšnjega odstavka sta na vpogled pri ministrstvu, pristojnem za okolje.

Taksa se ne plačuje za mazalna olja, ki se ne porabijo na območju Republike Slovenije zaradi izvoza iz območja Skupnosti ali iznosa v druge države članice EU (v nadaljnjem besedilu: EU), ne glede na to ali so proizvedena v Republiki Sloveniji, uvožena iz tretjih držav ali pridobljena v drugih državah članicah EU.

Taksa se ne plačuje za mazalna olja, ki se proizvedejo, pridobijo v drugi državi članici EU ali uvozijo za namen vgradnje v končne izdelke, ki se iznesejo iz ozemlja Republike Slovenije ali izvozijo iz območja Skupnosti.«

Evidenca zavezanca in obračun takse

Evidenca zavezanca in obračun takse sta določena v 7. členu uredbe:

»Proizvajalec in pridobitelj mazalnih olj morata za koledarski mesec voditi evidenco proizvedenih ali pridobljenih mazalnih olj ločeno po vrsti in količini ter po namenu porabe ne glede na to, ali za mazalna olja plačuje takso, ali takso porablja za namene iz prvega odstavka 4. člena te uredbe, ali pa je oproščen plačila takse zaradi razlogov iz četrtega ali petega odstavka 4. člena te uredbe.

Na podlagi evidenc iz prejšnjega odstavka sestavi proizvajalec oziroma pridobitelj mazalnih olj mesečni obračun takse, ki ga mora predložiti davčnemu organu do zadnjega dne naslednjega meseca po poteku meseca, v katerem je nastala obveznost za obračun takse.

Iz obračuna iz prejšnjega odstavka morajo biti razvidni: obdobje, za katero se plačuje taksa, opravljeni promet po vrstah in količinah mazalnih olj ter zneski obračunane takse in vrste in količine mazalnih olj, za katere je plačila takse oproščen oziroma se zahteva vračilo plačane takse zaradi izvoza oziroma iznosa.

Proizvajalec ali pridobitelj mazalnih olj mora obračunano takso plačati do zadnjega dne naslednjega meseca po poteku meseca, v katerem je nastala obveznost za obračun takse.

Proizvajalec ali pridobitelj mazalnih olj mora predložiti davčnemu organu mesečni obračun takse na obrazcu »TAKSA – obračun« iz Priloge 1, ki je sestavni del te uredbe.

Če proizvajalec ali pridobitelj preneha obstajati ali če preneha opravljati dejavnost, zaradi katere je dolžan obračunavati ali plačevati takso, je treba predložiti davčnemu organu ob zadnjem obračunu takse iz prejšnjega odstavka tudi obvestilo o prenehanju obstoja oziroma opravljanja dejavnosti na obrazcu »TAKSA – mazalna olja – Prijava« iz priloge 2, ki je sestavni del te uredbe.«

V 9. členu je določeno, da se glede obračunavanja zamudnih obresti, pravnih sredstev, doplačila in povračila takse, postopka prisilne izterjave in vseh drugih vprašanj postopka, glede stvarne in krajevne pristojnosti davčnega oziroma carinskega organa uporabljajo predpisi, ki urejajo davčni postopek in davčno službo, oziroma carinski predpisi in predpisi, ki urejajo carinsko službo.

Prijava dejavnosti in evidentiranje proizvajalcev in pridobiteljev

Po določbah 10. člena uredbe mora proizvajalec ali pridobitelj mazalnih olj davčnemu organu prijaviti, kdaj se njegova dejavnost, zaradi katere je zavezan k obračunavanju in plačevanju takse, začne, spremeni ali preneha. Proizvajalec ali pridobitelj mazalnih olj, ki prvič postane zavezanec, mora pri davčnem organu vložiti prijavo za evidentiranje najmanj 15 dni pred začetkom opravljanja dejavnosti. Prav tako morata proizvajalec ali pridobitelj mazalnih olj v 15 dneh pred predvidenim prenehanjem opravljanja dejavnosti to dejavnost prijaviti, prekinitev oziroma ustavitev opravljanja dejavnosti zaradi nepredvidenih razlogov pa mora prijaviti nemudoma. V navedenih primerih se uporabi obrazec »TAKSA – mazalna olja – Prijava«.

Evidenca proizvajalcev oziroma pridobiteljev

V skladu z 12. členom davčni organ vzpostavi in vodi posebno evidenco proizvajalcev oziroma pridobiteljev mazalnih olj. Evidenca vsebuje naslednje podatke:

- ime in naslov oziroma firmo in sedež proizvajalca oziroma pridobitelja in davčno številko,
- vrsto mazalnih olj, za katera velja prijava dejavnosti, zaradi katere je zavezan k obračunavanju in plačevanju takse,
- začetek opravljanja dejavnosti.

V 11. členu je določeno: če proizvajalec ali pridobitelj mazalnih olj preneha opravljati dejavnost, davčni organ odloči o izbrisu iz evidence po uradni dolžnosti ali na zahtevo proizvajalca oziroma pridobitelja.

Nadzor

Po določbi 14. člena uredbe izvajanje te uredbe nadzirata pristojni davčni in carinski organ. V 15. členu uredbe so določene sankcije za zavezanca, za odgovorno osebo pravne osebe in tudi za fizično osebo za prekrške oziroma opustitve dolžnosti, ki jim jih nalaga uredba.

Vračila takse

Vračila takse so določena v 13. členu. Tako je do vračila plačane takse upravičen proizvajalec, pridobitelj mazalnih olj, uvoznik ali druga pravna oseba, ki mazalna olja ali avtomobile, stroje in druge naprave, ki vsebujejo mazalna olja, iznese v drugo državo članico EU ali jih izvozi, če k zahtevku za vračilo takse priloži dokumente, ki dokazujejo, da je bila taksa za mazalna olja plačana in da je bilo blago izneseno z območja Republike Slovenije ali izvoženo z območja Skupnosti. Zahtevek za vračilo takse vlagatelj predloži ministrstvu, pristojnemu za okolje, v 30 dneh po poteku meseca, v katerem je nastal vzrok za vračilo takse. Zahtevku mora vlagatelj predložiti kopije dokumentov, ki dokazujejo upravičenost do vračila takse: dokazilo o vplačilu takse, račun, ki ga je izstavil kupcu mazalnih olj ali avtomobilov, strojev in drugih naprav, ki vsebujejo mazalna olja, in prevozno listino ali drug dokument, iz katerega sta razvidna ime in naslov prejemnika mazalnih olj, ali izvozno carinsko deklaracijo, če je to izvoz.

V prehodnih in končnih določbah je rešeno vprašanje, ki se je

zastavljalo od vstopa Republike Slovenije v EU. Tako 16. člen določa, da za blago, ki je bilo izneseno z območja Republike Slovenije ali izvoženo v tretjo državo, lahko upravičenci uveljavljajo vračilo plačane takse za takso, ki je bila vplačana po 1. maju 2004.

Hkrati je v prehodnih določbah določeno, da do uveljavitve drugačne ureditve ministrstvo, pristojno za okolje, posreduje odločbe o vračilu takse davčnemu organu, ki izvrši izplačilo vračila plačane takse upravičencem.

Zneska takse glede na to, da ne sodi med obvezne sestavine računa po določbah Zakona o davku na dodano vrednost, na računu ni treba posebej izkazovati, takso pa je treba v skladu z drugim odstavkom 21. člena Zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 134/03 – upb. in 45/04) všteti v davčno osnovo za obračun DDV.

Vzorci obrazcev za prijavo in obračun takse so zavezancem dostopni tudi na spletnih straneh www.gov.si/durs.

Davčni sektor,
Glavni urad,
Davčna uprava RS